

ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA

JUDr. Adriana Krajníková

Kuzmányho č.57, Košice, tel.: 0903 602 240, e-mail: krajada@gmail.com
Zap. v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory pod č.895

Okresný úrad Martin
odbor všeobecnej vnútornej správy
Nám. S.H. Vajanského 1
036 58 Martin

V Košiciach, dňa 12.2.2021

K sp. zn.:

ODPOR

Obv.:

Zast.: JUDr. Adriana Krajníková, advokátka so sídlom v Košiciach, Kuzmányho č. 57

Proti Rozkazu Okresného úradu Martin, odbor všeobecnej vnútornej správy zo dňa 28.1.2021 sp. zn. OU-MT-OVVS-2021/003369-002, ktorým som bol **uznaný vinným zo spáchania priestupku proti verejnému poriadku podľa § 47 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov**, ktorého som sa dopustil tým, že dňa 18.12.2020 v čase okolo 15:00 h v pohostinstve Punto na Ulici Dúbravca v Martine – Košútoch II som nerešpektoval výzvu hliadky PMJ Žilina, aby som preukázal svoju totožnosť, čím som neposlúchol výzvu verejného činiteľa pri výkone jeho právomoci, za čo mi podľa § 11 ods. 1 písm. a) a § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch bolo uložené pokarhanie, podávam

o d p o r

a v ďalšom navrhujem konanie zastaviť, nakoľko skutok sa nestal.

Uplatňujem si trovy konania.

o d ô v o d n e n i e

Napadnutým Rozkazom som sa mal dopustiť priestupku **proti verejnému poriadku podľa § 47 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov**.

Čl. 1 ods. 1 Ústavy SR: Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a *právny štát*. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Čl. 1 ods. 2 Ústavy SR: Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Čl. 2 ods. 1 Ústavy SR: Štátna moc pochádza od občanov, ktorí ju vykonávajú prostredníctvom svojich volených zástupcov alebo priamo.

Čl. 2 ods. 2 Ústavy SR: Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobilom, ktorý ustanoví zákon.

Čl. 2 ods. 3 Ústavy SR: Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR: Povinnosti možno ukladať **zákonom** alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.

§ 8 ods. 2 Zák. č. 171/1993 Z. z.: Policajt je pri vykonávaní služobnej činnosti *spojenej so zásahom do práv alebo slobôd osoby povinný túto osobu hneď, ako je to možné, poučiť o jej právach*, ktoré sú ustanovené v tomto zákone alebo v inom všeobecne záväznom právnom predpise.

§ 9 ods. 1 Zák. č. 171/1993 Z. z.: Policajt v službe je povinný v medziach tohto zákona vykonať *služobný zákrok*, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania.

§ 9 ods. 3 Zák. č. 171/1993 Z. z. Služobný zákrok je zákonom ustanovená a v jeho medziach vykonávaná činnosť policajta, *pri ktorom sa bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby*.

§ 18 ods. 1 Zák. č. 171/1993 Z. z.: Policajt je oprávnený vyzvať osobu, ak je to potrebné **na plnenie úloh podľa tohto zákona**, aby preukázala svoju totožnosť dokladom totožnosti.

§ 2 ods. 1 Zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, priestupkom je **zavinené konanie**, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

V zmysle Slovenskej právnej úpravy je oprávnenie policajta požadovať preukázanie totožnosti de lege lata služobným zákrokom, ktorý možno vykonať len v prípade, ak je to potrebné na plnenie úloh Policajného zboru. Týmto zákrokom sa zasahuje do základných práv a slobôd, prinajmenšom do práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia (čl. 16 ods. 1 Ústavy, tiež čl. 8 Európskeho dohovoru) a do práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života (čl. 19 ods. 2 Ústavy).

Konajúci policajti v danej veci zhladli v postupe podľa § 18 ods. 1 Zák. č. 171/1993 Z. z. možnosť kedykoľvek „*vyzvať osobu, aby preukázala svoju totožnosť dokladom totožnosti*“, avšak pozornosti im uniklo najdôležitejšie slovné spojenie „**ak je to potrebné na plnenie úloh podľa tohto zákona**“, ktoré definuje **materiálny predpoklad** výkonu oprávnenia policajta požadovať preukázanie totožnosti.

Policajt je povinný vždy zdôvodniť výkon svojho postupu, a nič mu nebráni v tom, aby dotknutej osobe oznámil **zákonný dôvod**, pre ktorý má v úmysle vykonať svoje oprávnenie a súčasne má zákonnú povinnosť poučiť osobu o jej právach a následkoch nevyhovenia výzve.

V opačnom prípade policajt sám vytvára **nežiaduci stav**, stav kedy orgány verejnej moci odvodzujú výkon zákonom zverených oprávnení zo strohého znenia právneho predpisu, bez potreby ich skutočného vykonania v *materiálnom právnom štáte*.

Podstatou právneho štátu je *nadradenosť práva* nad všetkými cieľmi subjektov práva. V právnom štáte právo platí pre každého a dá sa vymôcť od všetkých. Absolútnym základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 Ústavy je presadenie koncepcie **materiálneho, nie formálneho právneho štátu**. Ústavný súd SR požiadavku materiálneho právneho štátu osobitne akcentoval v právnom názore, podľa ktorého „*V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasť okrem iných stelesnené také princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodiť z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôraz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorým boli priznané.*“ (I. ÚS 17/1999, Nález z 22. septembra 1999, zhodne I. ÚS 44/1999, Nález z 13. Októbra 1999, Ján Drgonec, Ústava Slovenskej republiky, komentár, 2. vydanie r. 2007).

Povinnosť odôvodnenia vykonania služobného zákroku preukázania totožnosti (ale aj každého služobného zákroku podľa Zák. č. 171/1993 Z.z.) vyplýva z požiadavky transparentnosti výkonu štátnej moci, resp. princípu verejnej kontrolovateľnosti výkonu štátnej moci občanmi, od ktorých táto moc pochádza (čl. 2 ods. 1 Ústavy). Ústavný súd SR v tejto súvislosti zdôrazňuje, že tento princíp považuje za integrálnu súčasť *generálneho princípu demokratického a právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy* (Uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 24. októbra 2012, sp. zn. PL. ÚS 4/2012, totožná právna otázka, druhá a tretia veta bodu 47).

Ak teda príslušník Policajného zboru prekročí svoju právomoc a uskutočňuje zákrok, na ktorý nie je podľa zákona oprávnený, nepožíva ochranu verejného činiteľa a dotknutá osoba nie je povinná strpieť jeho konanie a pokyny.

V prípade, že policajt nekoná v súlade s § 18 ods. 1 Zák. č. 171/1993 Z. z. a neoznačí plnenú úlohu podľa tohto zákona, s poukazom na čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, 3 Ústavy SR, nikto nie je povinný uposlúchnuť výzvu, pokyn, príkaz alebo požiadavku policajta, ktorá nemá oporu v právnych predpisoch. Voči osobe, ktorá takto postupuje, nie je možno vyvodit' trestnoprávnu zodpovednosť založenú na nerešpektovaní takejto výzvy.

V tejto súvislosti neprichádza do úvahy ani administratívnoprávna zodpovednosť, nakoľko priestupok podľa ustanovenia § 47 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch možno spáchať len neuposlúchnutím zákonnej výzvy verejného činiteľa.

Z postupu policajnej hliadky v pohostinstve Punto vyplýva, že pri opakovanej výzve policajta neboli splnené podmienky zákona na výzvu voči mne o preukázanie mojej totožnosti, nakoľko vyzývajúci konajúci policajt neoznačil žiadnu plnenú úlohu podľa § 18 ods. 1 Zák. č. 171/1993 Z. z. To aj napriek tomu, že o jej označenie som ho opakovane žiadal. Súčasne si vyzývajúci policajt nesplnil zákonnú povinnosť podľa § 8 ods. 2 Zák. č. 171/1993 Z. z. poučiť ma o mojich právach a následkoch nevyhovenia výzve.

Z uvedeného vyplýva, že **policajt neučinil zákonnú výzvu a preto jej neuposlúchnutie nie je priestupkom.**

S poukazom na predmetné skutočnosti navrhujem, ako je vyššie uvedené.

S poukazom na § 12 ods. 2 Vyhl. č. 655/2004 Z.z. uplatňujem si trovy konania vo výške 112,32 Eur.

v z.

JUDr. Adriana Krajníková